

MUNZUR DAĞLARI ALT MİYÖSEN ÇÖKELLERİ MOLLUSK FAUNASI TAKSONOMİSİ VE PALEOEKOLOJİK ÖZELLİKLERİ

Müjde Gürsoy^a

^aMTA Tabiat Tarihi Müzesi Paleontoloji Birimi Üniversiteler mh. Dumlupınar Blv. No:139
06800 Çankaya, Ankara
(mujde.gursoy@gmail.com)

ÖZ

Çalışmanın materyalini, Tunceli ili Ovacık ilçesinin 20 km kuzeydoğusundan alınan, mollusk dalına ait fosiller oluşturmaktadır. Daha önce ikisi dışında tür tayinleri yapılamayan fosillerin, tür tanımlamaları yapılmış, faunanın ait olduğu kat belirlenmiş ve paleoekolojik yaklaşımlarda bulunulmuştur.

Tanımlaması yapılan fosiller, Ovacık bölgesinde yüzlek veren neritik kireçtaşlarından alınmıştır. Toros Kuşağının kuzeydoğu ucunda bulunan Munzur Dağları, Torid Kuşağın özelliklerini gösterir. Munzur Dağları stratigrafik olarak Paleozoik ve Mesozoik yaşlı metamorfik birimleri, Mesozoik yaşlı kalın neritik kireçtaşlarını, Senoniyen yaşlı olistostrom ve ofiyolitik melanj ile Üst Senoniyen ve Tersiyer yaşlı transgresif kırıntılı çökellerini ve kireçtaşlarından oluşan kayaç birimlerini içermektedir. Ayrıca, ortamda Tersiyer yaşlı volkanik kayalar da bulunmaktadır. Fosil içeriğine göre en eski birimlerin Permian yaşlı, en genç birimlerin ise Miyosen yaşlı olduğu tespit edilmiştir.

Mollusca şubesine ait 306 adet örnekten tür tanımlaması yapılan 2 adet Gastropoda sınıfı fosil dışında (*Terebralia subcorrugata*, *Pirenella plicata*); Gastropoda sınıfına ait *Nassa rustica*, *Tympanotonus margaritaceus*, *Phasinella dollfusi*, *Cerithium vulgatum*, *Pirenella pseudotirella pictoides* olmak üzere 7 adet ve Bivalvia sınıfına ait *Anadara diluvii*, *Cardita rusticana*, *Cubitostrea digitalina*, *Ostrea lamellosa*, *Chlamys* sp. olmak üzere 5 adet tür tanımlanmıştır.

Yapılan çalışma neticesinde, faunanın Alt Miyosen (Akitaniyen) devrine dahil edilmesi uygun görülmüştür. Paleoekolojik açıdan ise ortamın lagüner sığ denizel ortam olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Paleoekoloji, Alt Miyosen, Gastropoda, Bivalvia, Munzur Dağları, Tunceli, Türkiye

TAXONOMY AND PALEOECOLOGIC FEATURES OF THE LOWER MIOCENE MOLLUSCAN FAUNA OF MUNZUR MOUNTAINS

Müjde Gürsoy^a

^aGeneral Directorate of Mineral Research and Exploration (MTA), Natural History Museum Paleontology Dept., Üniversiteler mh. Dumlupınar Blv. No:139 06800 Çankaya, Ankara
(mujde.gursoy@gmail.com)

ABSTRACT

Fossils that belong to the mollusca phylum contain the material of the study. They were taken from 20 km northeast of Ovacık district in Tunceli. Species and stage definitions were made for the fossils that were not identified before except for two, and paleoecological approaches have been made.

The defined fossils were taken from the Ovacık Region. Munzur Mountains at the northeast end of the Taurus Belt show the characteristic features of the Tauride Belt. Munzur Mountains stratigraphically consist of Paleozoic and Mesozoic metamorphic units, Mesozoic thick neritic limestones, Cenonian olistostrome and ophiolitic melange, Upper Senonian and Tertiary transgressive clastic sediments and limestone rock units. In addition, there are Tertiary aged volcanic units which form the set of district. According to the fossil content, the oldest units have the age of Permian and the youngest units are determined as Miocene.

*In this study, 306 specimens belonging to phylum of Mollusca are described. In addition to previously described two gastropod fossils (*Terebralia subcorrugata*, *Pirenella plicata*); 5 specimens belong to class of Gastropoda (*Nassa rustica*, *Tympanotonus margaritaceus*, *Phasi-nella dollfusi*, *Cerithium vulgatum*, *Pirenella pseudotiarella pictoides*) have been defined. And also 5 more samples which belong to class of Bivalvia (*Anadara diluvii*, *Cardita rusticana*, *Cubitostrea digitalina*, *Ostrea lamellosa*, *Chlamys* sp.) have been described.*

As a result of the study, the fauna belongs to the Lower Miocene (Aquitanian) period. According to the paleoecological characteristics of the fauna, the ambient shows lagoonal shallow marine environment.

Keywords: Paleoecology, Lower Miocene, Gastropoda, Bivalvia, Munzur Mountains, Tunceli, Turkey